

**UNIVERZITET U TUZLI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**II CIKLUS STUDIJA
STUDIJSKI PROGRAM**

**Sociologija
U PRIMJENI OD AK. 2023/2024.**

TUZLA, 2023.

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv i nosilac studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Sociologija**

Nosilac studijskog programa: **Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet**

1.2. Način izvođenja nastave i nivo studijskog programa

Studij je organizovan kao redovni studij. Nastava se izvodi kombinacijom redovnog studija i učenja na daljinu. Drugi ciklus studija traje jednu (1) godinu (2 semestra) i vrednuje se sa 60 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

1.3. Akademski i stručni naziv koji se stiče završetkom studijskog programa

Završetkom studija II ciklusa student stiče akademsko zvanje **magistar sociologije**, a u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog Kantona.

1.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu II ciklusa studija Sociologija izvodi se na službenim jezicima u Bosni i Hercegovini.

1.5. Procedure i uslovi upisa na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij je studij sociologije te filozofije-sociologije.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

Minimalan broj kandidata za izvođenje nastave u punom obimu definisan je Standardima i normativima visokog obrazovanja Tuzlanskog kantona

1.6. Popis predmeta sa brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavni plan studijskog programa II ciklusa Sociologija sadrži obavezne predmete te završni magistarski rad.

NASTAVNI PLAN II CIKLUSA STUDIJA SOCIOLOGIJA

	PRVA (I) GODINA	I semestar				II semestar					
		Zimski semestar				Ljetni semestar					
		P	A	L	ECTS	P	A	L	drugi oblici nastave	ECTS	
1	Metodologija socioloških istraživanja	3	1	0	6						
2	Sociologija genocida	3	1	0	6						
3	Sociologija održivih zajednica	3	1	0	6						
4	Postmoderna	3	1	0	6						
5	Teorije globalizacije	3	1	0	6						
6	Završni magistrski rad*								20	30	
	Ukupno obaveznih*	15	5	0	30						30
	Ukupno sati/ECTS	20							20		

*Previđeni fond sati na Završnom master radu odnosi se na individualne kontakt sate kandidata sa mentorom i nastavnicima na pripremi i izradi završnog rada

*SILABUSI PREDMETA DATI SU U PRILOGU

Način organizacije nastave i obavljanja ispita regulisan je odgovarajućim aktima i propisima Univerziteta u Tuzli koji se odnose na ovu oblast.

1.7. Opis programa

U toku studija polaznici slušaju i polažu 5 predmeta:

1. Metodologija socioloških istraživanja
2. Sociologija genocida
3. Sociologija održivih zajednica
4. Postmoderna
5. Teorije globalizacije

Naziv predmeta		ECTS
Metodologija socioloških istraživanja		6
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A): 15
Cilj kolegija: Sticanje naučno-teorijskih i metodološko-metodskih znanja o: koncepcijama, postavkama, pristupu, konceptualizaciji istraživanja, izradi istraživačkog projekta, realizaciji naučnog istraživanja, izradi izvještaja o istraživanju i rezultatima istraživanja i njegova prezentacija, te primjena rezultata istraživanja u naučnoj i društvenoj praksi, u praksi izrade prijave master teze, izradi master teze i njene javne odbrane.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Definicija istraživanja, uloga i funkcija naučnih istraživanja u procesu naučnog saznanja i u društvenoj praksi - Osnovne odredbe teorijskih i empirijskih naučnih istraživanja i njihov međusobni odnos - Specifičnosti predmeta istraživanja u sociološkim naukama, odnos predmeta i metoda istraživanja - Konceptualizacija i rekonceptualizacija istraživanja- predprojektna etapa u procesu naučnih istraživanja - Izrada naučnoistraživačkog projekta - Izvori, klasifikacija izvora i karakteristike izvora podataka - Proces formiranja podatka, vrste i tipovi podataka u naučnom istraživanju - Pribavljanje podataka u procesu naučnog istraživanja - Sređivanje i obrada podataka - Provjera hipoteza i zaključivanje na osnovu podataka - Izrada izvještaja o istraživanju i rezultatima istraživanja - Korištenje rezultata naučnog istraživanja u nauci i društvenoj praksi		
Literatura: Termiz, Dž., Metodologija društvenih nauka, II izdanje, TDK "Šahinpašić", Sarajevo, 2009. Termiz, Dž., Osnovi metodologije socijalne psihologije, Amos Graf, Sarajevo, 2013. Termiz, Dž., Kritika teorije, Amos Graf, Sarajevo, 2013. Termiz, Dž. i Milosavljević, S., Praktikum iz metodologije politikologije, Sarajevo, 2000. Dževad Termiz, Slavomir Milosavljević, Naučni osnovi savremene analitike, NIK "Grafit" Lukavac, 2008. Mesihović, N., Uvod u metodologiju društvenih nauka, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2003. Filipović, M., Metodologija znanosti i znanstvenog rada, IP Svjetlost, 2000. Vujević, M., Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Školska knjiga, Zagreb, 2002. Mehmedinović, S., Metodologija naučno-istraživačkog rada sa statistikom, OFF SET, Tuzla, 2022.		

Naziv predmeta Sociologija genocida		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A): 15
Cilj kolegija: Upoznavanje predmeta i osnovnih pojmova sociologije genocida kao nove subznanstvene teorije genocida. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih oblika društvene destrukcije, među kojima zločin genocida ima posebno značenje. Upoznati studente sa društvenom uslovljenošću zločina genocida. Razvijanje kod studenata humanističkih vizija i vrijednosnih orijentacija, kroz kritički odnos prema zločinu genocida, kao najbolji način prevencije genocida.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Genocid kao društveni i znanstveni fenomen - Predmet i metode sociologije genocida - Društvena uslovljenost genocida - Vrste i oblici genocidnih procesa - Subjekt(i) genocida - Međunarodna zajednica i genocid - Genocid u Bosni i Hercegovini - Elementi za novu subznanstvenu teoriju (sociologiju) genocida		
Literatura: 1. Bartol, L./Slaven, L., Postmoderna i genocid u Bosni, Naklada Jesinski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb, 1997. 2. Bruneteau, B., Stoljeće genocida, Politička kultura, Zagreb, 2005. 3. Charniy, W., Israel, Encyclopedia of genocide, volume I, volume II, Institute on the Holocaust and Genocide, Jerusalem, 1999. 4. Doubth, K., Sociologija nakon Bosne, Buybook, Sarajevo, 2003. 5. Dozić, A., Oglеди o bosanskohercegovačkom društvu, BKC, OFF-SET, 2012. (Četvrti dio: Bosanskohercegovačko društvo i genocid, str. 231. – 273.) 6. Vetlesen, A.J., Studije o zlu, UNSA: Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2017. godina 7. Urednik Jensen, S.L.B, Genocid-slučajevi, poređenja i savremene rasprave, Danski centar za holokaust i istraživanje genocida, BOSNET, Sarajevo, 2007.		

Naziv predmeta Sociologija održivih zajednica		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A): 15
Cilj kolegija: Prvi cilj jeste upoznavanje studenata sa mijenjajućim karakterom našeg doba: pojmovima, idejnim ishodištima, kategorijalnim aparatom i istraživačkim problemima sociologije održivih zajednica, relativno mlade sociološke subdiscipline. Drugi cilj je da se - iz socioekonomske, ekološke i etičke perspektive - uoči potreba za sintetičkom rekonceptualizacijom pojma zajednice - središnjeg koncepta klasične sociologije, koji u 21. stoljeću postaje ponovo aktualan, ali na niz drugačijih načina nego ranije. Treći cilj je geoepestemološko okretanje prema holističkom povezivanju tehnoloških, ekoloških, etičkih (i bioetičkih) dimenzija održivog razvoja u pluriperspektivističkom kontekstu rekonfiguracije procesa globalizacije, regionalizacije i tranzicije. Četvrti cilj je da se		

bosanskohercegovačko postratno, tranzicijsko društvo istražuje, analizira (i normativno postulira) kao sekularna, pluralna i samoodrživa zajednica, s obzirom na „mjesto življenja“ i „osjećaj mjesta“; da se bosansko društvo razumije i poštuje.

Sadržaj / struktura predmeta:

- Sociologija održivih zajednica i njen odnos prema sociologiji prirodne sredine, bioetici, ekološkoj etici i drugim bliskim područjima
- Ideja bosanskog zajedništva u normativnom kontekstu geoepistemologije održivosti
- Ideja zajednice u političkoj sociologiji i sociologiji održivih zajednica – okret prema okolišnoj perspektivi
- Utjecaji tehnologije i Rogue ekonomije na prirodnu sredinu, kulturu i lokalnu zajednicu
- Nedostaci ekonomističkog koncepta razvoja i potreba za integralnim održivim razvojem
- Integralni održivi razvoj u Bosni i Hercegovini i problem regionalne kontekstualizacije održivosti i okoliša
- Strategijski potencijali bosansko hercegovačkih raznolikosti u modernoj i postmodernoj perspektivi
- Socioekonomski, sociokulturni i sociopolitički kontekst razumijevanja okoliša u lokalnom, regionalnom i globalnom kontekstu
- Lokalna zajednica i kvalitativni koncept prostora, s obzirom na „mjesto življenja“ i „osjećaj mjesta“
- Sociologija održivih zajednica i integrativna bioetika pred izazovima biotehnologije i svjetskog društva rizika
- Klimatske promjene, proizvedeni rizici i nove opasnosti po zdravlje zajednica i ljudi u kontekstu različitih „sistema znanja“.
- Europska unija i tržišna emisija gasova
- Geopolitika u vezi sa klimatskim promjenama s fokusom na Bosnu i Hercegovinu.

Literatura:

Zeman, M.G./Zeman, Z., Uvod u sociologiju (održivih) zajednica, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2010.;

Chomsky, N./Pollin, R., Klimatska kriza i globalni zeleni new deal, Naklada Ljevak, Zagreb, 2023.;

Marinković, D./Ristić, D., Igre opasnosti: genealogija jedne biopolitičke kategorije, Meditteran, Novi Sad, 2022.;

Franeta, D./Protopapadakis, E., Primenjena etika, Meditteran, Novi Sad, 2014.;

Q., Globalisti: Kraj doba carstva i rađanje neoliberalizma, Akademski knjiga, Novi Sad, 2021.;

Balunović, F., Beda ljudskih prava: desnica, pandemija i nauka kao novo polje političke borbe, Fakultet za medije i komunikacije, Beograd, 2023.godina

Vajdijanatan, S., Antidruštvene mreže, CLIO, Beograd, 2018.;

Keen, A., Internet nije odgovor, LJEVAK, Zagreb, 2017.;

Keen, A., Kult amatera, Fraktura, Zagreb, 2010

Naziv predmeta		ECTS
Postmoderna		6
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A): 15
Cilj kolegija: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima i teorijskim pravcima unutar filozofske interpretacije postmoderne. Studenti će imati priliku upoznati se sa značenjem fundamentalnih termina postmodernog filozofskog mišljenja a koji se u osnovi referiraju na sadržaj sljedećih pojmova: kritika metafizike, problem istine i autoriteta, dekonstrukcija, genealogija sadašnjosti, slaba misao, postmetafizičko mišljenje, politike postmoderne, hermenautika postmoderne, kritika metanarativa. Konačno, krajnji cilj nastavnog predmeta sadržan je u nakani da se posredstvom eksplikacije postmodernog filozofskog		

mišljenja osposobe studente da kroz analizu i racionalnu argumentaciju zauzmu kritičko stajalište u razumijevanju predmetnih fenomena, odnosno da razviju kreativno i kritičko mišljenje.

Sadržaj / struktura predmeta:

1. Filozofsko promišljanje postmoderne (Lyotard)
2. Kritika velikih narativa (F. Lyotard – R. Rorty)
3. Koncept znanja u postmodernom dobu (Foucault)
4. Dekonstrukcija metafizike i kritika logocentrizma (Jacques Derrida)
5. Tekuća modernost (Zygmunt Bauman)
6. Kraj moderne i „slaba misao“ (Gianni Vattimo)
7. Postmetafizičko mišljenje (Jurgen Habermas)
8. Postmoderna i problem istine
9. Mišljenje nakon „kraja filozofije“
10. Kritika postmodernog načina mišljenja (John Zerzan)
11. Problem subjekta u postmodernom dobu (Slavoj Žižek)
12. Politike postmoderne
13. Postmoderna i religija
14. Filozofija nakon postmoderne
15. Kritika postmoderne

Literatura:

1. Bauman, Zygmunt, Tekuća modernost, Naklada Pelago, Zagreb, 2011.
2. Derrida, Jacques, Drugi smjer, Institut društvenih znanosti, Zagreb, 1999.
3. Habermas, Postmetafizičko mišljenje I, Beogradski krug, Beograd, 2002.
4. Habermas, Postmetafizičko mišljenje II, Naklada Breza, Zagreb, 2015.
5. Habermas, Budućnost ljudske prirode/Vjeronanje i znanje, Naklada Breza, Zagreb, 2006.
6. Krivak, Marijan, Filozofsko tematiziranje postmoderne, HFD, Zagreb, 2000.
7. Lyotard, J. F, Postmoderna protumačena djeci, Naprijed, Zagreb, 1990.
8. Foucault, M., Arheologija znanja, Plato, Beograd, 1998.
9. Paić, Žarko, Politika identiteta: kultura kao nova ideologija, Antibarbarus, 2005.
10. Paić, Žarko, Postmoderna igra svijeta, Derieux, 1996.

Naziv predmeta Teorije globalizacije		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru:		
Semestar: 1	Predavanja: 45	Vježbe (A): 15
Cilj kolegija: Osnovni cilj predmeta je da studenti steknu znanstvena znanja o metodama istraživanja mijenjajućeg karakteru doba u kome živimo upoznajući se sa najznačajnijim teorijama, diskurzivnim praksama; logikama i politikama označavanja, klasificiranja i razvrstavanja društvenih fenomena u dominantnim i alternativnim konceptima globalizacije koji su razvijeni tokom posljednjih tridesetak godina. Drugi cilj je da studenti znaju adekvatno imenovati i tranzicijske promjene: analizirati, posmatrati i istraživati društvene fenomene s obzirom na različite dimenzije globalizacije i tranzicije (ekonomsku, tehnološku, informacijsko-komunikacijsku, sigurnosnu, ekološku, zdravstvenu, obrazovnu itd.); a naročito da znaju, iz različitih teorijskih perspektiva argumentirano analizirati i razumijevati međusobne veze i kompleksne utjecaje i međudnose između navedenih dimenzija, ne samo u globalnom i regionalnom, nego i u lokalnom kontekstu, s obzirom na "mjesto življenja" i "osjećaj mjesta" imajući u vidu bosanskohercegovačku perspektivu razvoja.		
Sadržaj / struktura predmeta:		

- Rane teorije globalizacije - dometi rasprava o značenju tog pojma u teorijama hiperglobalista, skeptika, transformacionalista i drugih autora;
- Značaj savremenih socioloških teorija (naročito modernizma i postmodernizma) za razumijevanje procesa globalizacije i globalnih promjena na kraju 20. Stoljeća.
- Značaj teorija, praksi i politike globalizacije za razumijevanje postsocijalističke tranzicije i empirijska istraživanja promjena;
- Novije teorije globalizacije i njihov značaj za razumijevanje ekonomskih, političkih, kulturnih, tehnoloških, religijskih, ekoloških, obrazovnih i drugih promjena;
- Tržišta i države: globalizacija u ogledalu historije i rasprave o prirodi i socijalnim posljedicama „kognitivnog kapitalizma“;
- Transformacija i ekonomizacija vokabulara (kategorijalnog aparat) u društvenim znanostima u vrijeme globalizacije;
- Teorije o promjenama paradigmi: od industrijskog ka postindustrijskom, informacijskom, umreženom, globalnom društvu (znanja i vještina);
- Specifičnost bosanskohercegovačkog društva i države Bosne i Hercegovine u procesima geopolitičke i geoe ekonomske globalizacije.
- Društvene i kulturne vrijednosti u bosanskohercegovačkom društvu koje su, ne samo kompatibilne sa kozmopolitskim vrijednostima Evropske unije, nego su i starije od navedenih;
- Cyber kultura globalnog informacijskog društva: paradoksi i kontroverze demokracije s fokusom na postdejtonsko stanje.

Literatura:

Ristić, D. Granice diskursa, Mediterran, Novi Sad, 2018.;

Zuboff, S. Doba nadzornog kapitalizma: Borba za budućnost čoveka na novom rubu moći, Clio, Beograd, 2020.;

Hardt, M./Negri, A., Mnoštvo: rat i demokracija u doba imperija, Multimedijalni institut, Zagreb, 2009.;

Ralston Sol, J., Propast globalizma i preoblikovanje sveta, Arhipelag, Beograd, 2011.;

Bauman, Z./Donskis, L., Tekuće zlo: život u svijetu bez alternative, Timpres, Zagreb, 2016.;

Ziegler, J., Promeni svet: Zašto moramo da srušimo nehumani svetski poredak, Laguna, Beograd, 2017.;

Baudrillard, J., Savršeni zločin, Cigoja stampa, Beograd, 1998.;

Jeffrey Group, Korporatizam, Admiral Books, Beograd, 2012.;

Fusaro, D., Globalni udar: Terapeutski kapitalizam i veliki reset, Akademska knjiga, Novi Sad, 2022.;

Slobodian, Q., Globalisti: Kraj doba carstva i rađanje neoliberalizma, Akademska knjiga, Novi Sad, 2021.;

Rječnik razvoja: Vodič kroz znanje kao moć, Svetovi, Novi Sad, 2001.godina

1.8. Cilj studijskog programa

Temeljni cilj ovog studijskog programa je sticanje istraživačkih i stručnih kompetencija za samostalan rad sociologa:

- 1) usvajanje savremenih spoznaja iz onih područja sociologije koja su direktnije povezana sa aktualnom problematikom sa kojom se sociolog susreće
- 2) upoznavanje studenata sa problematikom rada sociologa u okviru različitih područja društvene zbilje
- 3) osposobljavanje studenata za kritički odnos spram problema u području teorije i

prakse rada sociologa, te razvijanje sposobnosti za unapređenje metodologije naučno-istraživačkog rada

- 4) usvajanje teorijskih i praktičnih znanja u području testiranja naučnih hipoteza
- 5) razvijanje sposobnosti studenata da stečena znanja i kompetencije na što adekvatniji način povežu sa radom u praksi.

1.9.Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom II ciklusa studija

Master, odnosno, drugi ciklus studija Sociologije studentima omogućava dodatno teorijsko i praktično znanje iz naučne oblasti Sociologija. Studenti će tokom studija kroz proces odgoja i obrazovanja steći viši nivo znanja koji će im omogućiti kritičko analiziranje literature i stručno-znanstvenu analizu društvene stvarnosti, kako bosanskohercegovačke tako i šire. Sa diplomom magistra sociologije studenti će biti osposobljeni za samostalno izvođenje nastave Sociologije i srodnih predmeta: Demokratija i ljudska prava, Građansko obrazovanje, Historija religija i sl. u srednjim i osnovnim školama. Također, studenti će biti osposobljeni za samostalno istraživanje društvenih fenomena iz oblasti sociologije u raznim sferama društvenog života (administrativnim, političkim, kulturnim i sl.). Sticanje stepena magistra sociologije studentima daje pravo korištenja tog stručnog zvanja te pravo na samostalan rad u institucijama (školama) srednjeg i osnovnog obrazovanja kao nastavnici nastavnog predmeta: Sociologija i srodni nastavni predmeti koje smo naprijed naveli. Magistar sociologije stiče stručne kompetencije da samostalno radi u institucijama socijalne zaštite (općinski centri za socijalni rad, savjetovališta za mlade, brak i porodicu), kazneno-popravnim zavodima (zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa), disciplinskim centrima, gerijatrijskim ustanovama, u institucijama državne uprave i lokalne samouprave, pedagoškim zavodima, u ustanovama za predškolski odgoj i obrazovanje, u institucijama kulture, socijalno-humanitarnim organizacijama, sportskim kolektivima, u institucijama za društvenu zaštitu djece, u službama i institucijama za zapošljavanje, u ustanovama zdravstvene djelatnosti. Pored naprijed navedenih stručnih kompetencija, magistri sociologije će biti osposobljeni da rade kao samostalni stručnjaci/profesionalni sociolozi u projektantskim timovima ili pak samostalno iz oblasti urbanog, demografskog, kulturnog i drugih oblika društvenog planiranja na raznim nivoima društveno-političkog institucionaliziranja. Također, magistri sociologije biće osposobljeni da rade kao politički analitičari, animatori društvenih zbivanja, stručni konsultanti iz političkog menadžmenta.

Po okončanju drugog ciklusa studija studenti će biti osposobljeni:

- da samostalno izvode nastavu iz nastavnog predmeta Sociologija i srodnih nastavnih predmeta iz uže naučne oblasti „Sociologija“ u srednjim i osnovnim školama,
- da samostalno obavljaju sociološka istraživanja u svim sferama društvene stvarnosti,
- da samostalno ili pak u stručnim timovima učestvuju u izradi socioloških projekata iz oblasti: proizvodnje, urbanog planiranja, demografske, socijalne, kulturno-umjetničke, sportske i zdravstvene politike, političkog marketinga i medijske politike.
- da učestvuju u oblicima edukacije iz sociologije na prvom ciklusu obrazovanja da samostalno kreiraju i realiziraju istraživanja u oblasti sociologije za potrebe raznih društvenih institucija i ustanova a prije svega za institucije društvenog i političkog planiranja

1.10. Uslovi upisa u slijedeći semestar, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u naredni semestar ukoliko je odslušao nastavu iz prvog semestra. Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrdi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar, a nije odbranio završni magistarski rad, prelazi u status studenta apsolventa koji traje od prvog dana naredne akademske godine do kraja iste. U tom periodu ima pravo na obavljanje preostalih završnih ispita, u svakom kalendarskom mjesecu.

O izvršavanju obaveza studenata iz svih oblika nastavnog rada vodi se jedinstvena evidencija za svaki nastavni predmet.

Student na kraju studija piše završni magistarski rad te ga javno brani.

1.11. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa **istorodnih** akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Pod **istorodnim** studijskim programom smatraju se studij sociologije i studij filozofije-sociologije. Student može izvršiti prelazak sa drugog javnog univerziteta pod uslovima i na način utvrđen Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.